

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 május 20, péntek.

VI. ÉVFOLYAM, 114. SZÁM.

Harc a szövetkezetekért

Valamennyi faluban élnek vita tárgya ma a szövetkezet. Ott is az, ahol pillanatnyilag szövetkezet talán nem is működik. Vizsgálják a szövetkezetek múltját, jelenlegi szerepét és működését, találgatják vagy rajzolgatják maguk elé a jövőt, a készült. A lezajlott vetési csata után e pillanatban legélesebben talán épp a szövetkezetek körül dúl az osztályharc. Alig négy nap leforgása alatt közöltük vidéki levelezőink jelentése alapján a következő jellegzetes eseteket: Szatmárhely községben az ottani „Muncitorul” szövetkezet vezetője, Szabó Lajos a kulákság befolyásának engedve, 27 ezer lejjel károsította meg a szövetkezetet. A szilágymegyei domahidán a szövetkezet három kulákszemléi vezetője, Puskás György, Halász Gusztáv és Riskó Zsigmond összejárta a tiz hold birtokkal rendelkező szövetkezeti birtokkezelővel, nagyobb mennyiségű textilanyagot vontak el a szövetkezet 470 tagja elől. A szatmármegyei Pettény községben pedig Fülöp György szövetkezeti kezelőt leplezték le a falu dolgozói. Cukrot ígérve az embereknél, mintegy 30 ezer lejt szedett össze, amit aztán a maga céljaira fordított. De számtalan hasonló esetről tudunk szerte az ország különböző falvaiban, ahol nap-nap után hasonló visszaélések kerülnek napfényre.

Mit bizonyítanak ezek a leplelések? Elsősorban kétségtelenül a falvak életében egyre élesebbé váló osztályharcot. Az osztályharc azonban nem önmagáért folyik. Az osztályharc falun a falvak dolgozóinak kemény küzdelme a falu kizsákmányolóival szemben. Nos, ilyen értelemben bőséggel akad fennvalója a szövetkezetek tájékán.

A szövetkezetek nálunk közel száz éves múltra tekintenek vissza. Eredetileg segélyező, a hitelen fejlődő kapitalizmussal szembeni védelmi szervezetekként jöttek létre. Azok, akik a szövetkezetekbe tömörültek, a nagytőkés rendszer könyörtelen kizsákmányolásától akartak megmenekülni, a kizsákmányolás osztotta sebeket közösen gyógyítani. Ezért alakul például Erdélyben az első szövetkezet „Gondoskodó” néven s lényegében kisebb hitelket folyósított tagjai számára.

Csak hogy a tőkés rendszerben a szövetkezetek sem mentesültek a tőkés rendszer befolyása alól. Igen rövid idő alatt a szövetkezeteket csaknem mindenütt a kizsákmányolók, falun a kulákok kaparnították meg. Így maguk a szövetkezetek is tőkés vállalkozássá alakultak, amelyben korlátlanul érvényesült a nyereszkeségi vágy. A falu nagygazdái tovább zsírosodtak a szövetkezetek hasznából, s körlehetetlenül kihasználták a falu dolgozóit.

Bizonyos, hogy ilyen szövetkezetekre ma sem falun, sem városban nincs szükség. Azt jelenti ez, hogy nincs is szükség a szövetkezetekre? Távolról sem azt jelenti. A szövetkezetekre éppen most, a szocialista építési korszakában van elengedhetetlenül szükség. Most, amikor rá kell térnünk a mezőgazdaság szocialista átalakítására is. A mezőgazdaság szocialista átalakításáról szólva, Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkára a Párt egyik alapvető feladatát így jelölte meg: „kijerlelt szövetkezeti háló-

A Munka Érdemrendje és a RNK Csillagrendje kitüntetéssel adományozták számos dolgozónak

Ujabb részletek kerültek napvilágra a Creditul Minier kőolajtársaság volt vezetőinek ügyében

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa rendeletével számos köztestviselőt és elnököt tüntetett ki a „Munka Érdemrendjével” és a „Román Népköztársaság Csillagrendjével”.

A „Munka Érdemrendjének” II. osztályú kitüntetését kapták a következők: Jakob Sándor helyettes pénzügyminiszter, Cernicea Dumitru pénzügyminisztériumi főellenőr, Corcinschi Nicolae helyettes építésügyi miniszter, Nistor Alexandru pénzügyminisztériumj. vezérigazgató és Elefteriu Constantin, a vajdahunyadi vasművek főmérnöke.

A „Munka Érdemrendje” III. osztályú kitüntetését kapták: Maevschi Mihail pénzügyminisztérium tanácsos, Gheorghiu Nicolae, a villamos energia ipari központ igazgatója, Craiu Ioan pénzügyminisztérium tanácsos, Solymos Iván dr. pénzügyminisztériumi igazgató, Radulescu Ion pénzügyminisztériumi vezérigazgató, Ducu Stefan, a fémfeldolgozó ipari központ igazgatója, Dumitrescu Dumitru, a vegyipari központ igazgatója, Harap Albert, a faipari központ igazgatója, Naftali Simon, a faipari központ főmérnöke, Köppich Károly, a gyapottipari központ főmérnöke, Sossu Stefan az „Ipeil” Piatra Neamt-i igazgatója, Cocinschi Alexandru, a „Vörös Csillag” üzemek igazgatója, Ilescu Gheorghe, a busteri „Szeptember 1.” üzemek mérnöke, Szöke Attila, a marosújvári szódagyár művezetője, Kántor János, a zombolyai téglagyár alkalmazottja, Moise Andrei, a brassói cementgyár alkalmazottja, Alsó Sándor,

a tordai porcelángyár alkalmazottja, Ciurac Gheorghe, a brassói „Vörös Partizán” üzemek igazgatója, Orbán István, a nagyszebeni „Libertatea” üzemek igazgatója, Steimbach Juju, a bákói „Partizán” üzem igazgatója, Csányi Károly, a szentkeresztbányai üzemek igazgatója, Faur Pavel a „Vörös Acél” üzemek gépmestere, Anton Mihail, az aranyosgyéresi „Sodronyipár” igazgatója, Batea Mihail resicai hengerlő munkás, Schwarz Árpád, a vajdahunyadi állami vasművek kovácsa, Cristiac Nicolae, a villamosenergia igazgatóság technikus, Florea Eronin, a brassói villamosmű igazgatója és Oprea Gheorghe, az „Irece” gyár igazgatója.

A Román Népköztársaság Csillagrendje III. osztályú kitüntetését a következőknek adományozták:

Miron Dumitru helyettes iparügyi miniszter, Stefanescu Gheorghe kohászati ipari központ igazgatója, Dranceanu Ion, a gyapottipari központ igazgatója, Tiberiu Ion, a tervintézet igazgatója és Cioreiu Raducan, a kerámiái ipari központ igazgatója.

A Román Népköztársaság Csillagrendje IV. osztályú kitüntetését a következőknek adományozták:

Ötvös István, a faipari központ helyettes igazgatója, Novák Lotti, a villamos energia ipari központjának helyettes igazgatója és Bodnár Ervin, a vegyipari központ főmérnöke.

Ujabb részletek a „Creditul Minier” volt vezetőinek alias tetteiről

A tőkés kizsákmányoló rendszerek hirhadt visszaéléseire emlékeztet az a nagyarányú gaztett, amelyet előző lapszámunkban már részletesen ismertettünk és amelynek főszereplője Anton Dumitriu, a „Creditul Minier” kőolajtársaság volt állami ügykezelője, Xenopol Radu hirhadt politikai, valutailázer és Littmann Gheorghe, a színajai kaszinó és egyéb uri mulatóhelyek egykori tulajdonosa, Hohenzollern Károly volt üzletársa.

BEMUTATJUK A FÖLSZE-REPLŐT

Anton Dumitriu „történelmi” politikust és tőkést, aki szélhámosaságai mellett a filozófia tanári címét is biztosította magának, 1945-ben a polgári reakció támogatásával kineveztek a „Creditul Minier” kőolajvállalat állami ügykezelőjévé. Ebben a minőségben azonban Dumitriu soha, egyetlen pillanatig sem képviselte a vállalat érdekeit, hanem tervet dolgozott ki, hogy a kőolajvállalat egész külföldi vagyonára rátehesse a kezét. Alias műveletét külföldön hajtotta végre. Előzőleg, belföldön tette híres magát, hogy a vállalat részvényjegyzése alkalmával, különböző fondolatokkal becsapta a részvényesek egy részét és a „Creditul Minier”

vállalatot számos peres eljárásnak és veszteségeknek tette ki.

A MÁSIK SZÉLHAMOS

Xenopol Radu nagyiparos, akinek lakásán egyik legutóbb megtartott házkutatás alkalmával több ezer dollár és egyéb valutát találtak elrejtve. A harmadik bűntárs Gheorghe Littmann a „Sylva” gyár egykori tulajdonosa. A gyár dolgozóinak kiméltelen kizsákmányolásával Littmann hatalmas vagyont tett szert, ezenkívül pedig bérlője volt a színajai kaszinónak és egyéb mulatóhelyeknek. A kártyabarlangok és lebulók egyik haszonrésztese Littmann közvetlen barátja, Hohenzollern Károly volt.

„VÁLLALATOK” LÉTESI-TESE

Az 1945 és 1947 évek közötti időszakban, amikor az ország dolgozó népe két évi szárazsággal, inflációval keményen harcolva, minden erőfeszítést összpontosított a háború okozta sebek eltüntetésére és az újépítésre, Anton Dumitriu és társai visszaélésekkel igyekeztek minél nagyobb vagyont összeharcolni.

Anton Dumitriu a „Creditul Minier” állami ügykezelője reakciós barátjainak jóvoltából, teljhatalmu felhatalmazást szerzett magának a „Creditul Minier” külföldi képviselőjére. Ezzel a meghatalmazással ki-

utazott a Svájc és Ausztria határán lévő Lichtenstein hercegségbe és a nemzetközi szélhámosok és tőzsdelovagok fellegvárában, a hercegség fővárosában, Vaduzban három „nemzetközi” vállalatot létesített, amelyeknek csak hangzatos nevük volt, le alapítóik nélkül működtek.

Amint a későbbi események igazolták, erre a három vállalatra Dumitriueknak azért volt szükségük, hogy a „Creditul Minier” mesterségesen létrehozott, tehát nemlétező külföldi adósságait a három vállalat igénybevitelével követelhesék.

SZINLEGES SZERZŐDES

A „Creditul Minier” román petroleumtársaságának évek óta nincs szüksége ciszternára. Ennek ellenére, Anton Dumitriu a „Creditul Minier” nevében, 1946-ban, szerződést kötött az általa létesített lichtensteini „Meropa” vállalattal 50 ciszterna leszállítására. Átlátszó szélhámoságról volt szó, mert a „Meropa” vállalatnak egy vaduzi szállodai szoba ajtajára kifüggesztett cégtábláskáján kívül nem volt egyebe. Egyetlen darab ciszternája sem volt, amelyet leszállíthatott volna a „Creditul Minier”-nek. A szélhámoskodási szándékot legjobban igazolja az, hogy Dumitriu egyetlen lépést sem tett a ciszternák behozatali engedélyének megszerzésére. Nehéz is lett volna ezeket az országba behozni, mert ő

tudta, hogy nemlétező ciszternákat vásárolt.

Ekkor kapcsolódik be a három szélhámos második vállalata a „Vallor” is, amely kölcsönt folyósít a „Creditul Minier”-nek a „Meropa” vállalatnál megrendelt és nemlétező ciszternák kifizetésére. A soha nem folyósított kölcsön fedezetére Dumitriuek elzálogosították a nemlétező 50 ciszternát. Dumitriu gondoskodott arról, hogy a nemlétező ciszternák lekötésével együtt elzálogosítsa saját vállalatánál, a „Creditul Minier” párisi érdekeltiségének 70.000 részvényét. Ezzel a fogással Dumitriu és két bűntársa megkaparintották a „Creditul Minier” párisi vagyonát és ugyanakkor súlyos terheket róttak a romániai központra. A szerződésben tudvalevőleg Dumitriuek kikötötték, hogy amennyiben a „Creditul Minier” nem venné át az ötven ciszternát, úgy köteles a szélhámosok harmadik vállalatának, a „Sepier” cégnek annyi benzint szállítani, amely Románia 40 évi benzintermelésének felel meg.

Ez röviden a milliárdokra rugó visszaélések története, amelyet a tőkés kizsákmányoló rendszerek néhány volt maradványa követett el. A dolgozó nép államában azonban ezek a bűntettek nem maradnak büntetés nélkül, hanem a tettesek elnyerik majd a megérdemelt legsúlyosabb büntetést.

zat és elsősorban a falusi beszerzési és értékesítési szövetkezetek kifejlesztése — mint a legfőbb lényegem annak a feladatnak a megvalósításában, hogy a szövetkezes legerységesebb formáiról a legfejlettebbekre, a kollektív gazdaságokra térjünk át. Nyilvánvaló azonban, hogy nem a régi értelemben vett szövetkezeti hálózatról, nem a régi kapitalista jellegű falusi beszerző és értékesítő szövetkezetekről van itt szó. Világosan utal erre ugyanevű Gheorghiu-Dej: „A szövetkezeteknek olyan szervezetté kell lenniük, amely magában foglalja a dolgozó nép legszélesebb tömegét; olyan

szervezetté, amely mindenekelőtt, mint fogyasztókat, idővel pedig mint termelőket egyesítse a legszélesebb dolgozó tömegeket.”

Csakis az így megszervezett szövetkezetek segíthetik a falu dolgozó népet előre a szocializmus utján. Ezekben a szövetkezetekben kell tömörülnie a falu valamennyi dolgozójának, de a vezetői is a dolgozók kell, hogy kézbe vegyék. Csak így biztosítható a dolgozók számára az, hogy mind az áruellátás, tehát a fogyasztás, mind pedig az áruértékesítés alkalmával megmeneküljenek a kizsákmányolástól, mert a szövetkezetek közvetlenül juttatják az árut a termelőtől a for-

gyasztóhoz, a közvetítő kereskedelem teljes kizárásával. A szövetkezet viszont ugyanakkor rászoktatja a falu dolgozóit a közös harcra, a közös munkára, a közös küzdelemre, megkönnyíti a kapcsolatot a falu és a város dolgozó között s így megkönnyíti az utat a szocializmus felé.

A nemrégiben kinevezett Ideiglenes megyei szövetkezeti bizottságok első feladata most a szövetkezeteknek a kizsákmányoló elemektől való megtisztítása és a szövetkezetek új alapokra való felépítése. A szövetkezetek körül megindult vita, a szövetkezetek körül folyó egyre élesebb osztályharc lényegében ezt a célt a falu dolgozó népet.

szolgálja. Öntudatos falusi dolgozóink, tömegszervezetünk tehát a szocializmus építéséhez, a falu felemeléséhez, a dolgozók érdekeinek védelméhez járulnak hozzá, amikor kibudallják a szövetkezetekből a kizsákmányolókat és a korrupt elemeket. Előfeltétele ez a tisztogatás annak, hogy a szövetkezetek megfelelő állami támogatásban részesüljenek és kielégítő módon elláthatassák a falvak dolgozóit a szükséges iparellékekkel, hogy a munkáiparok által termelt iparellékek ne a kulákokat erősítsék, hanem a szövetkezetek által termelt iparellékek b. m.

A kulturoththonban a helye valamennyi kulturcsoportnak!

Kolozs megye nyolc írásában vasárnapra színjátzó-, ének-, tánc- és szavaló-versenyt szervezett a MNSz, együttműködve a többi tömegszervezettel

lásra. Készségesen tájékoztat a verseny előkészületeiről, céljáról és az eddigi munkáról.

NEM ELÉG A „VENDEG-SZEREPLÉS“

A kulturoththonok és a különböző tömegszervezetek kulturcsoportjai ugyan megadták mind támogatást a népi kultúra fejlődéséhez falvakon is. Valójában azonban nem érezték kötelezettségüknek magukat a kulturoththonokkal. Csak „vendégszereplni“ jártak oda. Kulturcsoportjainkat ez a verseny rá kell, hogy nevelje — hisz azt akarja szolgálni — hogy a kulturoththonokban végzett munka nemcsak vendégszereplés, hanem számukra egyetlen keret, amelyben a népi kultúra megnyilvánulhat, fejlődhet, elérheti célját. Hiba volt a demokratikus tömegszervezetektől, — és ezt akarja pótolni a MNSz kolozsmegyei

kulturbizottsága, — hogy eddig kulturcsoportjaink munkáját a kulturoththonokban csak tessék-lássék módra végezték. A kulturoththonokban való munka nem ünnepi műsoradásból áll. Onnan kell kiindulni, és abba kell szervesen bekapcsolódni.

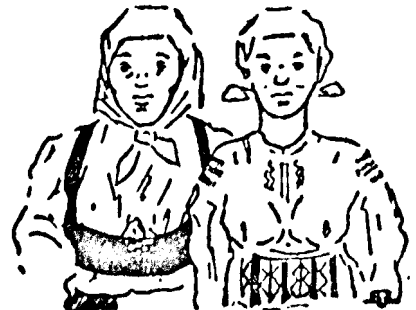
A falvak dolgozói már ráébredtek — tapasztalatok alapján — hogy a falusi kulturoththonokban végzett munka nyomán megszűnik a népi kulturerők széttagoltsága. Csak így számolódik fel az az egészségtelen szellem, ami például Türebén jelentkezik, hogy a román és magyar kulturcsoportok — sovinszta irányítói miatt — még ma is egymással versengenek. Százfemesen pedig behizonyosodott, hogy a kulturoththonok vezetése alatt megszervezett kulturmunka kiküszöböl minden sovinszta és ma például együttműködés alapján dolgoznak. A tömegek így jobban mozgósíthatók.

A falu kulturfeladatának teljesítésében is a kulturoththonok köré tömörült kulturcsoportok egységes irányítással meg tudják oldani a leglényegesebb feladatot, a falu kulturfeladatát. Nem egy példa van már arra — éppen a kulturoththonok munkája nyomán — hogy egyik vagy másik község kulturcsoportja más csoportok és falvak népi táncát, énekét elsajátította, megtanulta. Így válik közkincsé az elszigetelt vagy feledésnek indult népi kultúra. Ma már nem ritkaság az sem, hogy román táncosport magyar népi táncot jár és fordítva.

UJ LENDULETET

Az előkészületi munkából azt látjuk, hogy a cél új lendületet adni a falu kulturális életének, a kulturfeladatának nemcsak hirdetni akarják, de meg is valósítják. Beszédes példa erre a verseny megszervezése. A kulturfeladat előre lendítését a verseny ugy szolgálja, hogy a versenyzők olyan szindarabokat, énekeket, szavakat adnak elő, amelyek az osztályharcot tükrözik és a szocializmus építésére mozgósítanak. A színjátzó csoportoknak Zsombori Sándor: „Árvíz“-ét, Tomcsa Sándor: „Jubileum“-át, P. Vintília: „Dózsa György“ magyar fordítását és „Krumpliszárcska“ című szöveg darabokból kell választaniuk.

Az énekek közül munkás- és népdalokat mutatnak be, amelyeket Barlók, Kodály, Vásárhelyi és Bárdos dolgoztak fel. A versenyek érdekessége, hogy az énekkarok kötelező számaikat a versenyt előkészítő bizottság betanult énekszámokból közvetlenül a verseny előtt jelöli ki. A versenyzők ezen kívül egyes művet szabadon választhatnak. A cél az, hogy a versenyzők minél több énekszámmal készüljenek a versenyre.

A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezetének kulturbizottsága május havának munkatervében a kulturoththonok hathatós támogatását tűzte ki célul. Ennek megvalósításáért a kulturoththonok keretében járási kulturverseny megszervezését javasolta. A versenyen részt vesznek a megye valamennyi községben működő demokratikus tömegszervezetek színjátzó-, ének-, tánc-, szavalókórus csoportjai és egyéni szavalói. A kulturoththonok megyei vezetősége örömmel fogadta a javaslatot és a többi tömegszervezetek kulturcsoportjaival együtt a megye nyolc járásának székhelyén, május hó 22-én szervezik meg a versenyt.

A MNSz kolozsmegyei kulturbizottsága komolyan készül erre a versenyre. Ide futnak össze a megye területéről a MNSz kulturcsoportok készülődéseiről a jelentések. Tanácsokat kérnek, utasításokat várnak. Nyolc járás kulturcsoportjának itt a központja, a szíve.

Vajda Lajos megyei kulturfelelős asztalán nagy papírhalmaz látnak. Levelek, jelentések jakszenek előtte. A versennyel kapcsolatos kívánságok, megjegyzések egész sora vár megválaszolásra.

HOLODNIJ TIHON:

Csodálatos kertészek

(ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ)

A dolgozó tömegeknek nem volt soha olyan nagy lehetősége a művelésre, mint éppen napjainkban. Nemcsak azért, mert a nép fia iskolákban tanulnak, szabadon meríthetnek a műveltség értékeiből, hanem azért is, mert az ismeretek megszerzésének többi eszköze is a nép számára elérhetővé váltak.

A dolgozó nép szolgálatában áll a sajtó, a rádió és a könyvkiadás is egyre inkább a dolgozó nép igényeihez, érdeklődéséhez, s nem utolsósorban szükségleteihez igazodik. Ezt a célt szolgálja az Állami Könyvkiadó olcsó könyvsorozata is, melynek legújabb — a Holodnij Tihon szövegét író „Csodálatos kertészek“ című könyve, a szovjet mezőgazdaság és kertészet tudósainak növény- és termelési feladataitól munkásságát és ennek hatalmas és csodálatos eredményeit ismerteti.

Holodnij Tihon könyvében rámutat a cári Oroszország mezőgazdaságának elmaradottságára. Rámutat arra, hogy a régimódi háromnyomásos gazdálkodást nemcsak a paraszti kisparcellákban folytatták, hanem a kővér földesúri birtokokon is. A cári Oroszország kábszó tartalékai kifogyhatatlannak voltak, de alig tudták róla, a szinte földszínen fekvő foszfortelepeket pedig egyáltalán nem aknázták ki. A talaj termő rétegei kiszáradtak, a gazdag földet annyiszor felforgatták, felszántották, megszellőztették, míg elvesztette termőerejét. A tudomány abban az időben, bár ismerte a mezőgazdálkodás szívnonalának a felemelésére és felvirágoztatására alkalmas eszközöket, de az ut ezeknek az eszközöknek a felhasználásához el volt zárva. A talaj-életlen híres tudósai háttérbe tartották előadásokat, háttérbe irtak könyveket, a cári hatóságok munkájukat, mivel a természet, a növények életének átalakítására irányultak, szinte „erőtelenségnek“ számították és elgáncsolták. Micsurin Ivánt, a kőszesz orosz kertész és mindazokat, akik a földművelést teljesen új és tudományos alapra akarták helyezni — csodabogaroknak tekintették. A cári rendszer megakadályozta, hogy a földművelés korszerű tudománya behatolhasson a falu világába, úgy vélte, hogy írás-tudatlan, műveletlen és a földművelésben elmaradt falu felett könnyebben tud uralkodni.

A szerző rámutat arra, hogy Micsurin, Dokucsajev, Timirjazev és sok más tudós sokáig apostolai voltak a tudomány terjesztésének, sokáig meg volt költve a kezük és így nem tudták meghonosítani gondolataikat a számtalan meggyűvel, sok-sok millió darabkára osztott, hatalmas ország végtelen területein. A szovjet rendszer, a kolhoz, meghozta a földművelés és a mezőgazdasági tudomány felvirágozásának határtalan lehetőségeit. A tudományos élet terén új alkalmi tudós-típus tűnt fel, aki nem fogad el igazi tudományt gyakorlati alkalmazás nélkül és nem értékeli a gyakorlatot tudás nélkül. A tudósok mellett ezer, tízezer és százezer új tehetséges kutató, szervező tűnt fel, akik a szovjet mezőgazdaságot, a szovjet falut teljesen új útra terelték.

Holodnij Tihon könyveskéjében részletesen ismerteti Liszenko vándormemecézési eljárásait, Csirkin-féle, mezőgazdasági tudományokat forradalmasító kísérleteit és gyakorlati eredményeit. Ugyanannyi behatóan ismerteti Micsurin elméletét, gyümölcskeresztelési eljárásait, amelyek lehetővé tették, hogy délszaki gyümölcsök mérsékelt égövi vidékeken megtermjenek és mérsékelt égövi növények, gyümölcsök magas északon észtes gyümölcsöt adjanak. Behatóan ismerteti Cicin Nikolajnak az észel-buzsa kitermelésének csodálatos kísérleteit és az észel-buzsa eredményeit.

Minden Holodnij Tihon könyvéből világosan látni, de egyben ki-tűnik az is, hogyan dolgozik a szovjet mezőgazdasági tudomány és hogyan használják fel a szovjet mezőgazdasági és kertész tudósok felfedezéseit az ország minden sarkában a gyakorlati emberek. A könyv világosan rámutat arra is, hogy most, a kommunizmus építő szocializmus haradjában, a mezőgazdasági tudományok terén az elméletet, hogyan kapcsolják össze a gyakorlattal — hogy ezáltal még nagyobb lendületet adjanak a Szovjetunió gazdasága és kertészete felvirágoztatásának.

akarta megvalósítani, hogy az együttélő népek barátságát ezzel is elmélyítse. A versenyek a jövő művésznemzedék pótlására is igen alkalmas vizsgák és a cél többek között új tehetségek felfedezése is. Ezeket majd a Művészeti Intézet a jövő évben ösztöndíjjal tovább képezi.

A versenyt előkészítő bizottságba bevonják az egyetemek néprajzszakos tudósait, a Művészeti Intézet tanárait, a színház, a sajtó és az Állami Könyvkiadó megbízottait is. A bizottság irányítója a MNSz kolozsmegyei kulturfelelőse.

A Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteinek kulturcsoportjai már hetek óta lelkesen készülnek a versenyre. A mai napig 197 kulturcsoport jelentette be részvételét. Ebből színjátzó-csoport 39, énekcsoport 58, tánc-csoport 43, szavalókórus 17, míg egyéni szavalók közül 30 jelentkező van.

BANYASZ ALBERT.

Kövek a mikroszkop előtt

A Bolyai egyetem geológusai is belekapcsolódnak az Állami Terv munkájába

KOLOZSVÁR. — Az Állami Terv teljesítéséért és túlhaladásáért folynak gyárainkban, bányáinkban, mezőgazdasági termelésünkben a szocialista versenyek. Az Állami Terv áll az ország minden rendű és rangú dolgozó érdeklődésének tengelyében. Műhelyek munkagépeinél és a bányák tárnáiban, izzó kohók mellett és tervező rajzasztalra hajolva minden öntudatos dolgozó igyekszik minél jobban kivenni részét a jobb életet biztosító Terv sikerre vitelében.

— És vajjon a tudomány emberei milyen mértékben kapcsolódnak bele ebbe az országos jelentőségű munkának az előbbrevitelébe? — tettük fel a kérdést a kolozsvári Bolyai egyetem természettudományos karának dékánjának szobájában, Török Zoltán dékannak, a geológiai tanár professzorának.

— Egyetemünk geológusai — hangzott el a pontosan körvonalazott felelet —, ha közvetlenül nem is, de közvetve feltétlenül belefolytak az Állami Terv munkájába. „Az ipar terén — mondja a Terv — a nehézipar és különösen a kohászat és a fémfeldolgozó ipar megerősítése és kifejlesztése, gazdasági életünk kifejlesztése érdekében az alapvető feltétel...“

A KELEMEN-HAVASOKBAN

— Geológusainkra vár már most az a feladat, hogy felkutassák az ország általános kincseit. Mint minden más szakmában, úgy a tudományos kutatások terén is hatalmas feladatvállalás a mult nemtörődémségeinek és egyenesen bűnös hanyagságainak pótlása. Népköztársaságunk területe geológiai szempontból még igen nagy területen teljesen kivizsgálatlan.

— Így, a tavaly nyáron, a Bolyai egyetem háromtagú kutató csoportja, velem együtt — mondja Török professzor — kilencven napig tartózkodott a Kelemen-havasokban. Ez a kutató munka eddig anyagi hiányában nem volt lehetséges, de most a bányászati minisztérium és a geológiai intézet támogatása lehetővé tette ezt. Népköztársaságunk kormányzata messzemenően támogatja a tudományos kutatásokat és valószínűleg az idei nyarat is a Kelemen-havasokban töltjük munkatársaimmal együtt, hogy befejezzük a Kelemen-havasok geológiai feltárását.

— A Kelemen-havasokban — folytatja magyarázatát Török professzor — tudományos, de gazdasági szempontból is jelentős megállapításokra jutottunk. Az itteni kőzetekben nem csak a felületre került vulkáni tömegek szerepelnek, hanem benn, a kéregben is megmerevedett lávatómegek vannak. Ezek a lávatómegek be vannak hintve ércel. Lépten-nyomon felfedezhető a kaolinosodásnak, zöldkővesedésnek és a piritcsedésnek jelei.

— Általában egész Erdélyben ezek a kísérő jelenségek a legkeveset több ígérték értékes leleteknek.

— A Kelemen-havasokban azonban vad, műveletlen területtel kell megbirkóznia úgy a kutatóknak, mint az esetleges feltárási munkálatozóknak. A tőkés rablógazdálkodása kiirtotta az értékes erdőket, nem tartották rendben az utakat, megépített erdei, keskenyvágyú vasutakat, a területek kifosztása után leszerelték és elhurcolták, így ma a legnehezebb közlekedési viszonyok övezik ezt az érdekes és még feltáratlan területet.

Török professzor az asztalán heverő jegyzetekre és kódarabokra mutat.

SETAKÖZI MEGLEPETÉS

— A geológus télen sem pihen — folytatja érdekes beszámolóját. — Télen a nyári anyagok laboratóriumi feldolgozása, a mikroszkopikus vizsgálatok és a leletek kiértékelése folyik, hogy a következő nyáron a kutató csoport már a tudományosan ellenőrzött megállapításokkal megerősödvé térjen vissza. Általában a Kelemen-havasokban és a Hargitán is, így a zebráki és Dragajászi területen polygén teleprek lehet számítani, ami azt jelenti, hogy ezek több különböző ércet tartalmaznak, amit flotációs eljárással lehet értékesíteni.

— Sokszor séta közben is meglepetések érik a geológust — mosolyodik el a professzor komoly arca. — A husvéti pihenőmet Hargitafüreden töltöttem és itt subvulkanikus leletre bukkantam. Nincsen egészen a felszínen, de megérdemli a komolyabb vizsgálatot.

— A tudomány emberének munkája készíti elő a bányák feltárási irányuló kutatómunkát. A geológia fejlettsége ma már ott tart, hogy a felszíni földrétegből, kőzetekből majdnem észalhatatlanul következtetni tud az altalajban rejtőzködő és onnan kiaknázható ércekre és egyéb nyersanyagokra. Így a geológus számára is jut egy bizonyos munkaterület az Állami Tervben, amely a munka súlypontját a nehézipar és így a bányászat és kohászat fejlesztésére helyezte — fejezte be munkatársunknak adott rövid tájékoztatóját a geológusok munkájáról Török professzor.

Tüntetések és sztrájkok Olaszországban és Indiában

RÓMA (Rador) — A bresciai személyi letartóztatott. Breda üzem munkásai egy napos sztrájkot tartottak a munkások tömeges elbocsátása és a rendőri támadások elleni tiltakozásként. Az üzem dolgozó megsebzült a gyárat, hogy megakadályozzák további 3500 munkatársuk elbocsátását. A rendőrség megtámadta az üzemi munkásokat és ezzel egy időben házkutatást tartott lakásukon. A rendőrség 70

személyi letartóztatott. A rendőrterror elleni tiltakozásként a bresciai munkások nagyarányú tüntetést rendeztek, melyen csaknem az egész város lakossága részt vett. A rendőrség ismét megtámadta a munkát követelő és az elbocsátás ellen tiltakozó tömegeket. Az összetűzés során több munkás megsebzült.

Jogokról szóló nyilatkozatával. Annak ellenére, hogy az angol hatóságok az amerikai kormány utasítására cselekedtek, a lengyel kormány a legerélyesebben tiltakozik az ellen, hogy az amerikai hatóságok brit képviselők jelenlétében lengyel hajón tartózkodva, nyomást gyakoroljanak a lengyel hatóságokra.

népet és munkásságot, hogy segítsenek egy emberen, aki a haladó német mozgalom soraiban harcolt. A börtönből továbbra is harcolni fogok azért, hogy visszatérhessek hazámba."

Varsói jelentés szerint Eisler önkényes letartóztatásával kapcsolatban a lengyel tudósok, jogászok tiltakozó táviratot intéztek az angol kormányhoz.

Prágai jelentés szerint a csehszlovák sajtó mély felháborodásának ad rendez Budapest.

kifejezést; az angol hatóságok önkényes eljárása felett. A csehszlovák sajtó Eisler elrablását a Gestapo módszereihez hasonlítja.

Berlini jelentés szerint a németországi Szabad Szakszervezetek Szövetsége az Eisler-üggyel kapcsolatban tiltakozó táviratot küldött az angol kormányhoz és az angol szakszervezeti szövetséghez.

Budapestről jelentik: A Magyarországi Értelmiségiek Országos Bizottsága a magyar értelmiségiek nevében táviratot intézett az Értelmiségiek Párisi Összekötő Bizottságához, melyben a legerélyesebben tiltakozik Eisler letartóztatása miatt. Az Országos Bizottság, valamint a Magyarországi Szakszervezeti Szövetség elhatározta, hogy csütörtökön délután Eisler törvénytelen letartóztatása miatt tiltakozó nagygyűlést rendez Budapesten.

Ujabb fasiszta provokáció Rómában

A Rador Távirati Iroda római jelentése szerint a fasiszta jellegű „szocialista mozgalom” diákjai megakarták akadályozni a római főiskolások bizottságának megválasztását. A fasiszta diákok megtámadták a diákbizottság választására összegyűlt egyetemi hallgatókat. A támadás során 22 diák megsebzült. A fasiszta diákok a helyszínre kiszállt rendőrség védelme alatt elvonultak.

A demokrata diákok ezután heves tiltakozó tüntetést rendeztek az egye-

temek előtt.

A Rador Távirati Iroda római jelentése szerint Salernóban és Nápolyban a dolgozók a rendőri önkény elbűnbiztatásáért sztrájkot szerveztek. Firenzében a szállodai alkalmazottak léptek sztrájkba.

A Rador Távirati Iroda legújabb jelentése szerint Bologna tartományban Molinellóban a rendőrség megtámadta a sztrájkoló mezőgazdasági munkásokat. Egy ember életét veszítette és számosan megsebzültek.

Háromezer vasutas van letartóztatásban Bombayben

BOMBAY (Rador) — A Telepress hírügynökség jelenti: Pandit Nehru kormánya tovább folytatja a munkásüldözéseket.

Légutóbb Bombayben letartóztaták Manek Gandhit, az indiai szakszervezet egyik vezetőjét, azzal vádolván, hogy tiltakozó tüntetést szervezett a munkások tömeges letartóztatása miatt.

Bombayben a rendőrség a múlt héti sztrájkhullám következtében tömeges letartóztatásokat eszközölt.

Az indiai vasutas szakszervezet

több mint 3000 tagja ez év januárja óta van letartóztatásban.

A börtönökben uralkodó borzalmas állapotok következtében több munkás röviddel őrizetbevétele után meghalt.

Az indiai szakszervezeti vezetők több tagja, köztük Dange, a szakszervezet elnöke, a Szakszervezeti Világszövetség végrehajtó bizottságának tagja, Miraszkar, az indiai szakszervezet alelnöke, továbbá a bombayi szövőipari munkások szakszervezetének elnöke, több mint egy esztendeje van letartóztatásban.

Világszerte hatalmas felháborodást váltott ki Eisler letartóztatása

VARSO. — (Rador) A lengyel kényes letartóztatása miatt. A jegyzék külügyminisztérium tiltakozó táviratot intézett az angol kormányhoz Eisler német antifasiszta harcos önkényes letartóztatása miatt.

VARSO. — (Rador) A lengyel kényes letartóztatása miatt. A jegyzék külügyminisztérium tiltakozó táviratot intézett az angol kormányhoz Eisler német antifasiszta harcos önkényes letartóztatása miatt.

A lengyel jegyzék végül kifejezésre juttatja ama meggyőződését, hogy az angol kormány ugyanolyan menedékközt fog adni Eislernek, mint a lengyel hatóságok és lehetőséget fog adni számára, hogy elhagyassa Anglia területét és az általa választott országba utazzon.

Eisler a lengyel hajó fedélzetén nyilatkozatot adott, melyben köszönetet mondott a lengyel hatóságoknak, melyek minden lehetőséget megadtak, hogy megakadályozzák elrablását.

„En vagyok az első áldozata a támadó Atlanti-paktumnak — mondta Eisler. — Felszólítom a brit

Nagyarányu támadást kezdtek a délkinai partizánok

PEJPING. — (Rador) Az Uj Kína hírügynökség jelenti: A kínai néphadsereg folytatja előnyomulását Délkína felé, ahol a partizánok jelentékeny hadereje várja az egyesülést a felszabadító csapatokkal Kwantung, Kwanszi, Honan, Kiang-Szi és Fukien tartományokban, valamint a Honkongtól délre levő Hanyan szigetén többszáz ezer főnyi partizáncsapat ellenőrzte a határerődítményeket.

A délkinai partizánharcok két esztendővel ezelőtt kezdődtek meg. A szabadságharcosok jelentékeny területet szabadítottak fel. A Kuomintang-hadsereg többször megkísérelte a szabadságharcosok megsemmisítését, azonban minden kísérletük kudarcba fulladt.

Hanyan szigetén a néphadsereg hatalmas arányú újjáépítési munkálatokat hajtott végre. A szigeten levő népi erők készen állnak, hogy partraszálljanak és támogassák a felszabadító néphadsereget.

A Rador Távirati Iroda kantoni jelentése szerint Csang-Csun tábornok, Délkína Kuomintang vezetője, hat tartományi kormányzóval tanácskozásokat folytat. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy tanácskozásokon a Kuomintang hatóságok Kantonból Formosa szigetére való menekítésének módjait tárgyalják meg.

Legújabb jelentések szerint a délkinai partizánok hatalmas arányú támadásba kezdtek a Kuomintang hadsereg ellen.

Győzött a magyar nép!

A Magyar Függetlenségi Népfrent vasárnapi megsemmisítő győzelme történelmi jelentőségű határkövet jelent Magyarország életében. A munkásosztály kemény harcából kialakult és megérett Magyar Dolgozók Pártja vezette és a magyar munkásosztály élcsapatának programját elfogadó Függetlenségi Népfrent közös listával indult a hatalmas arányú választási küzdelemben, mely a magyarországi dolgozók egységének ragyogó megerősítésével zárult.

A választási kampány, a választások lefolyása és annak eredménye minden kétséget kizáróan bebizonyították, hogy az ipari munkásság és a dolgozó parasztság megbontathatlan egysége egyre jobban megerősödött. Második nagy eredménye a választásoknak, hogy ismételtlen beigazolódott a Magyar Dolgozók Pártja helyes és következetes politikája, mely az üzemi munkásság és a dolgozó parasztság szövetségét — az igazi demokratikus nemzeti erők összefogásával erősítette meg és ezzel széles távlatokat nyitott a falu dolgozó népének felemelkedésére. A vasárnapi ünnepélyes hangulatban lefolyt választások fő nyereség az, hogy a reakciós, néparul múlt politikai mesterkedése, mely az ipari munkásság és a dolgozó parasztság közötti egykori távolságot igyekezett elmélyíteni — nemcsak, hogy meghusult, hanem éppen ellenkező eredménnyel zárult: az üzemi dolgozók és a dolgozó parasztság szövetségének a megerősödésére. Illetve a kapcsolatok elmélyítésére vezetett. Ezt állapítja meg Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, a Függetlenségi Népfrent elnöke, amikor ezeket mondja:

„Mi hátra mondhatjuk ma, hogy az egész ország dolgozó népe egyesülten a mi oldalunkon van. A dolgozó parasztság tömegesen a mi oldalunkra állt és ezzel véglegesen megszilárdul a munkások és parasztszövetség.”

Mi volt ennek a sikernek az oka? A válasz egyszerű: az egykori kizsákmányoló uralkodó osztályok, Horthy és Szálasi nép- és nemzetellenes politikája pusztulásba kergette az országot — és az elnyomó hatalom ellen harcoló kommunis-

ták voltak azok, akik újjáépítették az országot. Ezt tudják a magyarországi munkások, ezt tudják és érzik a falu dolgozó parasztjai. De tudják és érzik, hogy a kommunisták voltak azok, akik kiverték Magyarországot dolgozó népet a háborus időköt követő gazdasági és pénzügyi káoszából. A kommunisták voltak azok, akik földet adtak az ezer éven át kiszípolozott és elnyomott parasztságnak, ők teremtették életlehetőséget a földesuri-nagyföldes rendszerek felszámolásával az ipari dolgozók részére. Tudják és érzik, hogy az a program, mellyel a Magyar Dolgozók Pártja munkatervét képviselő Magyar Függetlenségi Népfrent az üzemek és a falvak dolgozói előtt megjelent — a történelmi magyar multtal leszámoló és annak maradványait gyökeresen kiirtó programja a szabadságot, a függetlenséget, a felemelkedést és a jólétet biztosító szocializmus építését biztosítja.

„A választások eredményei — mondotta Rákosi — súlyos csapást jelentenek nemcsak a magyar, hanem a külföldi reakcióra is. A kommunistákat azonban nem vakítja el ez a siker és még nagyobb lendülettel és eréllyel fognak neki az üléves terv teljesítéséhez és a munkásosztály véleményének megőrzéséhez és megszilárdításához.”

Magyarország dolgozó népe a május 15-i választásokon jóváhagyta a Magyar Dolgozók Pártja eddig elvégzett munkáját, jóváhagyta az ötéves tervet és elfogadta a béke megőrzésére irányuló ama szilárd külpolitikát, amely a Szovjet-unió vezető békétáborban erős hátyává építi ki a Magyar Köztársaságot. A Magyar Dolgozók Pártja és a magyarországi demokratikus erők választási győzelme egyben megerősíti azt a tartós barátságot és szövetséget, amely a Magyar Köztársaságot (északi és keleti szomszédaihoz fűzi). Ezért jelentett a magyarországi választási eredmény osztatlan örömet a Román Népköztársaság dolgozó millióinak tömegében — mert tudják, hogy céljaink és utjaink azonosak — mert mindannyian erőt fejlesztő munkával a szocializmust építjük.

Vasárnap tartják alakuló közgyűlésüket a MNSZ kolozsvári kerületi szervezetei

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári megyei végrehajtóbizottsága a város újjászervezésével kapcsolatban az előkészítő ötös bizottsággal együtt meghatározta a város öt önálló kerületi szervezetének alakuló közgyűlésének idejét, valamint a közgyűlés napirendjének pontjait. Ennek értelmében az I. kerület közgyűlése Molotov-utca 16. szám alatti székházában, a II. kerület a az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházában, a III. kerület a Böszörményi-utca 12-14. szám alatti székházában, amelyen az Irizs 64 Hóslát körzetébe tartozó tagok vesznek részt, a IV. kerület a Horea-ut 33. szám alatt (Dob-

lyai Egyetem nagytermében), míg a V. kerület később közlendő helyen tartják meg közgyűléseiket. Valamennyi közgyűlés időpontja vasárnap, május 22-én délután 5 óra. A közgyűlés napirendi pontjai a következők: 1. A közválasztási himnusz elneklése. 2. Az előkészítő bizottság felelősének megnyitása és az időközi elnökség megválasztása. 3. Jelölőbizottság megválasztása. 4. Politikai beszámoló. 5. Jelölőbizottság jelentése. 6. Művészi műsor. 7. A Végrehajtóbizottság megválasztása. 8. A helyi szervezetek elnökeinek székfoglalója. 9. Az Internacionálé elneklése.

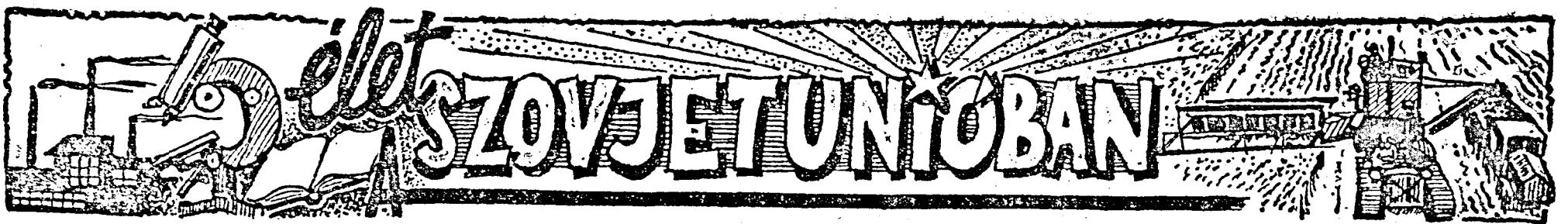
Felülvizsgálják a hadigondozottak helyzetét

KOLOZSVAR. — Az ideiglenes bizottság munka- és népjóléltügyi osztálya május havi munkatervében az ideiglenes népjólélti intézmények jólműködése érdekében határozott lépéseket tesz.

Fokozott mértékben ellenőrzik a népkonyhákat és ahol hiányosságok észlel, ott annak kiküszöbölésére azonnal intézkedik. Figyelemmel kíséri az agglomerációk működését, felülvizsgálja a hadigondozottak helyzetét. Tervet dolgoz ki a javítóintézetben lévő fiatalok számára a termelő munkába való bevonására. A javítóintézetben lévő fiatalok számára a termelő munkába való bevonására. A javítóintézetben lévő fiatalok számára a termelő munkába való bevonására. A javítóintézetben lévő fiatalok számára a termelő munkába való bevonására.

mint felszerelésének kordosát. A Vöröskereszttel szoros együttműködve végzik a ruhanyomtatás és az ösztöndíjak szétosztását.

A hadigondozottak átvészik az IOVR városi irodájának irattárát, az IOVR megyei irodájának ügyesemőjét pedig a megyei ideiglenes bizottságnak küldik meg. A hónap folyamán elkészítik a rokkant nyugdíjasok helyesorsos nyilvántartóját és tervet készítenek a hadigondozottak ösztöndíjára. A függőben lévő temetési segély-ügyeket elintézik. Elkészítik a háztartási alkalmazottak munkakönyveit és számos háztartási alkalmazott ügyében helyszíni vizsgálatot tartanak.

A korszerű mezőgazdaság népszerűsítésére

Kirándulásokat rendeznek az élenjáró kolhozokba

A természet átalakításának sztálini terve a kolhozparasztnak, a tudósok, mezőgazdászok és technikusok millióit mozgósította a perzselő, száraz szelek elleni harcra. A féktelen természet szeszélyeit a szovjet emberek alhatatossággal, munkabírásukkal és tudásukkal gyűrtek le és hatalmas kiterjedésű területeken fásított véderdő függönyöket ültetve el, keményen küzdenek a bőséges és állandó terméseredmények eléréséért.

A természet átalakításának gigantikus terve távolról sem haladja meg a szovjet emberek alkotó képességét, mert ezek megszokták hazájuk végtelen méreteit és uralják a hatalmas terület természetét erőit.

ELŐKÉSZÜLETEK A KOLHOZBELI VENDEGEK FOGADÁSÁRA

A kolhozparasztnak soraiban hatalmas érdeklődés nyilvánul meg az élenjáró kolhozok, brigádok és munkacsoportok tevékenysége iránt. A kolhozparasztnak és parasztnak azonban saját szemükkel akarnak meggyőződni az élenjáró kolhozok eredményeiről, hogy azok munkamódszereit elsajátítva maguk is ilyen nagyszerű eredményeket mutathassanak fel.

A kolhozparasztnak óhaját teljesítve, Kujbisev vidék számos körzetének hivatalos közegei és pártbiztosai elhatározták, hogy kirándulásokat szervezzenek az élenjáró kolhozok meglátogatására. Az első kirándulást a „Csapajev divízió“ élkolhozba rendezték. A Borszk körzetben lévő Konova község élkolhozát ebből az alkalomból 26 kolhoz képviselője látogatta meg.

A vendéglátó kolhoz kollektívája egy héten keresztül készült a vendégek fogadására.

A „CSAPAJEV DIVÍZIÓ“ KOLHOZ MEZŐGAZDASÁGI SIKEREIRŐL TANUSKODÓ KIALLÍTÁS

Végre elérkezett a nagy nap és a kirándulók néhány órával a megállapított időpont előtt beértek.

Népesebb tömeg gyülekezett a klub előadótermében. Itt rendezték be a kiállítást, amely a takarmánynövények és gabonanevelők váltógazdálkodásának bevezetése és a fásított védőfüggönyök elültetése után elért nagyszerű eredményeket tükrözi vissza.

A kiállítás közepén hatalmas térképet találunk, amely az addig elvégzett és a jövőben elvégzendő fásítási munkálatok terveit ábrázolja, arrébb pedig a váltógazdálkodási rendszer alkalmazására kiszemelt földek térképét ábrázoló táblát találunk.

Ez a diagramma mindenekelőtt a gabona termést mutatja be. Minden szak alatt megtaláljuk a magyarázó felirást is: „Hektáronként 460 kilós termés nyílt mezőn“, „Hektáronként 650 kilós termés a véderdő függönytől 150 méter távolságra fekvő szántóföldön“, „Hektáronként

1007 kilós termés a véderdő függönytől 50 méter távolságra fekvő földszakaszokon“.

A következő diagramma a kolhoz 1948-ban elért őszi buza termését ábrázolja. Ebben az évben az időjárási viszonyok szintén kedvezőtlenek voltak. Ezáltal azonban a nyílt mezőn, valamint

a fásított véderdő függönyöktől 810 és 1100 kiló között váltakozó 150 és 50 méter távolságokra fekvő szántóföldeken hektáronként

A szovjet falu élete grafikonban kifejezve

Két hatalmas grafikon szádomborítja a kolhozrendszernek azokban mutatja be Konovalovka a falu fejlődésére gyakorolt hatalmas falu életét a forradalom előtt és hatalmas befolyását. A múltban a napjainkban. Ezek a számok ki-

gazdász, sem kórház, sem klubja nem volt. Mindössen csak három falusi lakos fizetett elő újságra. Ma a falunak van kárpépiskolája, négy elemi iskolája, orvosi közrendelője, villanytelepe, klubja, mozgóképernyőháza, szülészete, falusi és kolhozkönyvtára, továbbá négy üzlete. A falu lakossága 504 újságra és folyóiratra fizet elő. Különös érdeklődést váltott ki az a falugazdász, amely a kis kolhozfalunak nevesebb szülöttjeinek névsorát tartalmazza. Ezek között akad két professor, négy mérnök, öt orvos, öt mezőgazdász és 33 olyan katonatiszt, akik mind résztvettek a Honvéd Hábormában és hősiességgel védelmezték hazájukat. Az egyik tisztet a Szovjetunió hőse címmel tüntették ki. A szovjet hatalom éveiben Konovalovka falu 78 traktoristát, 19 kombájngepezetőt és 55 tanítót adott az országnak. Konovalovka lakosai közül jelenleg 15-en felső iskolában tanulnak, 18 ifjú műszaki iskolát, 85 pedig a gyárak és üzemek mellett működő szakmai továbbképző iskolákat látogatja.

AZ ERDŐKKEL VÉDETT SZÁNTÓFÖLDEKEN

Aznap, amikor a kirándulók megérkeztek Konovalovka faluba, a „Csapajev divízió“ kolhoz valóságos mezőgazdasági kiállításához hasonlított. A fásított véderdő függönyök közelében, a brigádok udvarain, a szérűkben, a villanytelep épületeiben és mindenfelé, ahova csak néztünk, a kolhoz elnöke, a brigáderekek és munkacsoport vezetők nagy lelkesedéssel magyarázták a vendégeknek munkamódszereiket, ismertették a szervezés részleteit és beszétek arról, hogyan alkalmazzák a haladó agrotechnika vívmányait.

Később, T. Szabolcs, a kolhoz elnöke, a kiránduló csoporttal együtt elindult az erdővel övezett szántóföld irányába.

— Ime, ezek a fák védelmesnek minket az aszályt hozó szelektől — mondotta Ivan Szergejevics Szabolcs — és az 5-6 méter szélességű erdősávra mutatott. — A mi kolhozunk 1934-ben megkezdte a fásított véderdő függönyök ültetését és már akkor 23,6 hektár területet erdősítettünk. Ma már a kolhoz szántóföldjein 30,7 hektár kiterjedésű területet borítanak véderdő függönyök, a földszakaszok védelmére pedig 4,2 hektár területen ültettünk el erdősített sávokat. 1948 őszén 4 hektár területen ültettünk el védővezetőket, és ez tavaszon pedig további hét hektárt ültettünk be erdővel. Mi idejében elvégeztük munkánkat és ennek köszönhető, hogy a fásított véderdő függönyök lehetővé teszik a hó összegyűjtését, a földnek szükséges nedvesség biztosítását. A fásított véderdő függönyök tölen és nyáron egyaránt segítséget nyújtanak ahhoz, hogy sikerrel harcolhassunk az aszály ellen és növelhessük szántóföldjeink termékenységét.

A kirándulók több órát áldoztak arra, hogy megismerhessék a kolhoz életét és csodálkozásukat fejezték ki a kolhozban uralkodó rend és példás gazdálkodás felett.

(I. Rubánovics cikkéből.)

5220 Moszkva-vidéki kolhoz

láttnak el rádióval

A moszkvai „Komunisticsesvzki“ körzet dolgozói már 1948-ban kötelezettséget vállaltak, hogy a legrövidebb idő alatt rádiósítják a kolhozokat. Ezért felhívást intéztek Moszkva vidékének összes kolhozlakóihoz és támogatásukat kérték, hogy a kolhozban minden lakó házába bevezethessék a rádiót.

Moszkva vidékének kolhozparasztnak nagy lelkesedéssel fogadták a felhívást és a moszkvai ipari üzemek támogatásával hatalmas rádiósítási munkát fejtenek ki.

Ez az akció tömegmozgalommá vált, amelyben a kolhozparasztnak ezrei vesznek részt. A tömegmozgalomnak tulajdonítható, hogy tavaly Moszkva vidék 13 körzetében fekvő összes kolhozokat teljesen rádiósították. Ezen a vidéken több, mint ezer kolhozot és hatvan ezer kolhozbeli házat láttak el rádióval.

Ebben az évben is gyors ütemben folyik a falvak rádiósítása. Négy hónap alatt 679 kolhozot kapcsolnak be a rádióhálózatba. A kolhozok lakásaiban több, mint 27 ezer hangszórót szereltek fel. A rádiónap tiszteletére egyedül csak Moszkva vidékén 3250 kolhozot láttak el rádiókészülékkel.

A kertész pionérok moszkvai értekezlete

Nem régen ült össze a moszkvai pionérok házában a szovjet főváros kertészpionérjainak értekezlete.

Az értekezletet a Komszomol helyi szervezeteinek titkárnője, N. G. Ivanova nyitotta meg. Megnyitó beszédében Ivanova ismertette a „Zoja Koszmodemjanszkaja“ iskola tanulóinak felhívását, amelyben az összes iskolásokat arra serkentik, hogy az iskolák épületei körül virágokat ültessenek és a munkában szerzett tapasztalataikat cserélik ki.

A pionérok ezután nagy érdeklődéssel hallgatták meg az ifju kertészek előadását a virágkertek ültetéséről és az iskolák mellett létesített pázsitokról.

Az értekezleten V. A. Rodina egyetemi docens, I. V. Micsurin és tanítványainak a kertészet terén elért nagyszerű sikereiről beszélt és ismertette az ifju hallgatóság előtt a gyors virágtermelés módszereit. A. L. Barto és Z. N. Alexandrova írók a virágokról szóló verseiket olvasták fel.

Hatalmas sikert aratott a „Timirjazev“ mezőgazdasági akadémia „A virágok“ című filmje.

Az értekezlettel egyidőben megrendezett kiállításon E. J. Alexejeva, a mezőgazdasági tudományok jelöltje a hidegnek ellenálló új fajta rózsát mutatott be és ismertette a pionérok előtt, hogyan kell a növényt termelni. Az értekezlet résztvevői a kiállításon megismerkedtek a moszkvai „Kallibr“ üzem kertjéről készült fényképfelvételekkel. Ez a kortökéletes mintaképe a tudományos kertészetnek. Ezért joggal hívjuk a gyárat „kertüzemnek“.

Az értekezlet felhívást intézett Moszkva összes pionérjaihoz és iskolásaihoz, hogy az iskolák, az utcák és Moszkva házáinak díszítésére minél több virágot ültessenek.

Az értekezlet résztvevői még elhatározták, hogy a Szovjetunió többi városainak pionérjait ráveszik a „Pionérszkaja Pravda“ című lapban való közreműködésre. A lapnak írt cikkeiben a pionérok ismertetik a közvéleménnyel, hogyan díszítik fel a városokat és falvakat maguk termesztelt virágokkal.

A moszkvai süketnéma színház

A „Sztálin“ vegyipari üzemek kulturpalotájában gyakran rendeznek egész szokatlan színdarabokkal előadásokat még szokatlanabb nézőközönség részére.

A „Gesztus és a mimika“ színháza ez, amely ezeltől 25 évvel léteztél és a süketnémák életének fontos tényezőjévé vált.

Schiller „Ármány és szerelem“, Beaumarchais „Szevillai borbély“, Kornejosuk „Platon Krecset“ és Solohov „A csendes Don“ című színdarabjai mind szerepelnek a színház műsorán.

A színház színjátszó kollektívája süketnémákból áll, főleg a különböző szakmai ágakhoz tartozó munkásokból és tisztviselőkből. A színházon kívül a süketnémák a cipész, szabó, szobafestő foglalkozást üzik, este pedig színházat játszanak.

Zoja Vasziljeva, a színházi együttes élművésznője iskolás korában arról álmodozott, hogy ha megnő, színésznő lehessen. De a kis Zoja gyermekkorában súlyos betegségen ment át, amely olyan mély nyomokat hagyott, hogy süketnémává lett. A süketnémák iskolájában már színészetet tanult. Ma joggal tekintik a „Gesztus és mimika színház“ legkiválóbb művésznőjének.

A süketnéma színészek játéka olyan finom és plasztikus, hogy a nem süketnéma néző is tökéletesen élvezheti előadásukat.

Moszkván kívül hasonló színházak Ukrajnában és Lettországbán is működnek.

Új rendszer a Káspi tengerből kitermelt petróleum elraktározására

Mint ismeretes, különösen Baku város környékén számos petróleumkutat furtak a tengerfenékre. Ezt az értékes „fekete aranyat“ nemrég még csővezetékeken szállították a partokig, ahonnan egyrészt a finomítókhöz továbbították, nagyrészt azonban elraktározták.

A petróleumot ezután a tengeren raktározzák el. Oszlopokra különleges berendezést építettek a petróleumkutat közelében és ebben a berendezésben raktározzák el a kitermelt petróleumot.

Ez az új elraktározási rendszer jelentősen csökkent a csővezetékeken végzett szállítás alkalmával bekövetkező veszteségeket és így növeli a tengeri petróleumkutat hozamát.

AKNASUGATAG — Autóink eső-röpölve fut ki Máramarosra...

Dancs almérnök egy érdekes faragványra hívja fel a figyelmünket...

aránylag kevés munkát látunk. Vezetőnk elmondja, hogy a szocialista versenyek eredményeként...

— Munka érdemrendes munkájunk is van — mondja — Rácz Sándor mechanikus, aki a gázfejlesztőkészüléken alkalmazott újítást...

részt a kultúréletben is. Négyszáz férőhelyes kulturházuk van, rádióval és keskenyfilmvetítő géppel.

Új élménnyel, új benyomással gazdagabban szállunk autókba. Délután még Szatmáron van dolgunk.

Bajok vannak az ellátás körül

Az utolsó keresztgalériában néhány munkás reggelizik. Felhasználjuk a rövid pihenőt és a sóvágók étetéről, munkájáról érdeklődünk.

hogy az új bérrendszerbe való be-sorolásokkal is bajok voltak. Van, aki most kevesebbet keres, mint azelőtt.

A kulturmunkát sem hanyagolják el

Visszafordulunk az első galéria felé. Az egyik keresztgaléria szélén beszélgetünk. Megnézzük, mi van mögötte. Mintegy nyolc méterrel lejjebb újabb alagutat vágnak.

— Csodálattal edzőnk ennek a hősi munkának. Majd arról váltunk szót, hogy bizony a gyári szakszervezetnek és a bányai igazgatóságnak jobban és felelősebben kellene utána néznie, hogy olykor-olykor hol akad el az ételszállítási.

Akik normát döntöttek

Az utolsó keresztgalériában találunk a bánya igazgatójával, Ormendián mérnökkel. Fiatalember, nem rég került ide.

Gyula, Talian Ferenc 94, Melega János II., Rácz Péter 92, Melega Antal 88 és mások 73 százalékkal haladták túl a megállapított normát.

— Az igazgatósági irodában Cristurian Irma szakszervezeti kulturfelelős tájékoztat. A bányatelep munkásai szabadidejükben szívesen vesznek

LAZAR JOZSEF

Saját felelősségünk re

Az út sima és gondozott. Más megyék is példát vehetnének a máramarosi utakról. Autóink fölfelé kapaszkodnak.

— Ha a hallásunk egy kicsit finomabb lenne, most hallhatnánk, hogyan nő ebben az áldott időben a kalászos vetés — mondja Luca Alexandru, az aranyosgyéresi állami gazdaság és vetőmagnemesítő intézet mérnöke.

Kiint állunk a határban. A szemhatárt is elöntő üde zöld buzatáblák fölött finoman remeg a levegő. A melegen tüző májusi nap párát lehetet a nedves földdel.

ennek a korszerű fejlesztésére. A múltban is voltak ilyen intézetek, de azokban nem központi irányítás alatt folyt a munka.

kel együtt sikerült egy újfajta kukorica kereszttevést létrehozni, amely természetben messze felülmúlja az eddigi legjobban termő fajtákat is.

Uj kukoricafajtát hoztak létre, mely ezer kilóval növeli a hektáronkénti termést

— A jelenlegi adott körülmények között a kalászosok — folytatja most már szakszerűen Luca Alexandru mérnök — minden 24 órában 30-50 milliméter nőnek.

— Rendszerint mesterséges kereszttevésekkel állítjuk elő az új magot. Itt olyan buzafajtákat vagy más növényzetet kereszttevézzük, amelyekből a kívánt tulajdonságokat örökítő fajtákat gondoljuk kihozni.

Négy év alatt, intézetünk a zabtermelést hektáronként 1274 kilóról 1452-re, az őszi buzatermelést 1062-ről 1502, a tavaszi buza termelést 877-ről 1138-ra, a napraforgó magvak termelését 862-ről 887-re, a borsó termelését 461-ről 1055-re, a kukorica termelését 1450-ről 3000-re és a tavaszi bliköny termelését pedig ugyancsak hektáronként 692 kilóról 2010 kilóra emelte fel.

Napló öt centit nő a buza

— A jelenlegi adott körülmények között a kalászosok — folytatja most már szakszerűen Luca Alexandru mérnök — minden 24 órában 30-50 milliméter nőnek.

Központi növénynevelő intézetben. — Rendszerint mesterséges kereszttevésekkel állítjuk elő az új magot.

NEGY EV ALATT 200 SZAZALEKKAL

Négy év alatt, intézetünk a zabtermelést hektáronként 1274 kilóról 1452-re, az őszi buzatermelést 1062-ről 1502, a tavaszi buza termelést 877-ről 1138-ra, a napraforgó magvak termelését 862-ről 887-re, a borsó termelését 461-ről 1055-re, a kukorica termelését 1450-ről 3000-re és a tavaszi bliköny termelését pedig ugyancsak hektáronként 692 kilóról 2010 kilóra emelte fel.

A nap delelőre lépett. Még sok érdekes látni- és tudnivalót rejtget az intézet munkája, de meg kell szakítanunk további érdekfűdesünket.

— A falvakban — mondják bucsu közben barátaink — még sok maradiságot kell felszámolni, hogy korszerű legyen a mezőgazdasági munka.

Óriás boltíves csarnokban ...

Az alagút sőfakiról milliárdnyi kristálytiszta csillog felénk. A távolról éles kopásolós zaja hallatszik. Eppen meg akarjuk kérdezni vezetőnköt, hogy mi az a „galéria”, amikor az alagutnak hirtelen vége szakad és belépünk egy óriási csarnokba.

Sétálunk a buzatáblák között és a beszélgetésből élénk rajzolódik az intézet célja, ami nem csak a minél jobb és nemesebb növényfajták kikísérletezése, hanem a bevált fajták tenyésztése is.

Apró, négyzetméternyi nagyságú, pontosan megtáblázott és könyvszerűleg is nyilvántartott, különböző buzavetések mellett haladunk el.

Ezek az adatok azt bizonyítják

— Ezek az adatok azt bizonyítják — folytatja Draghici igazgató, — hogy földműveseink fokozott felvilágosításával, a nagy területen való irányított és teljesen korszerű mezőgazdálkodással termelésünket akár 200 százalékkal is emelhetjük.

Az eső megmentette a vetést

— Tett kért a vetésben az időjárás? — térünk rá az egész ország népét érdeklő kérdésre és hozzáfűzzük — segített valamit az eső!

— Itt, — mutat a tábláskákra Draghici igazgató — nyolcvan különböző fajbuzával folytatunk kísérleteket. Igen sok külföldi is van közöttük.

— Népköztársaságunk kormánya zata rendkívül nagy súlyt helyez a vetőmagnemesítő intézetek munkájára.

Uránia mozgó bemutatja a Fehér sötétség című különleges cseh filmet 1948-as produkció Magyar feliratokkal! Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor

(t. — k. —)

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

A kerti ünnepélyt,

amit a RDNSz a múlt vasárnapra tervezett, elmosta a záporosó. Így május 22-én, vasárnap rendezik meg a Haller-utcai napközi otthon kertjében ezt a vidám és bizonyára nagyszerű ünnepséget, melynek jövedelme a RDNSz napközi otthonainak céljait szolgálja.

Szép idő esetén a hatalmas kertben, esős időben pedig a termekben tartják meg a vidám vasárnapi ünnepet. Már tíz órakor megkezdődik a nagy gonddal rendezett kerti ünnepély. Bábszínház szórakoztatja a gyermekeket, majd tízenegy órakor megszólal a zene, hogy estig szüntelenül szóljon a közönség és a táncolni akarók számára.

Sok-sok meglepetés várja ezen a napon a látogatókat. Kitűnő büffé, flekennel, tortákkal és sörrrel, tánc, műsor és — ami szokatlan a hasonló ünnepségeken — könyvasztal is. A délutáni program külön meglepetést jelent majd ez a vidám ünnepségen, melynek biztosan sok látogatója lesz.

A múlt vasárnapra megváltott jegyek érvényesek. A RDNSz szeretettel hív és vár mindenkit, aki szórakozni szeret s ugyanakkor a napközi otthonok javára akarja elkölteni azt a pénzt, amelybe az ünnepségen való részvétel kerül.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMEBE!

Felhívjuk előfizetőink figyelmét arra, hogy hátrálékos, valamint esedékes előfizetési díjaikat az egyidejűleg kiküldött csekk-lapon címünkre mielőbb beküldeni szíveskedjenek.

„VILÁGOSSÁG”
kiadóhivatala

NAGYMENNYISÉGŰ ÉRTEKES GYÓGYSZER ERKEZETT a Szovjetunióból. A lasi gyógyszerközpont-hoz nátriumszalicil, kodein, papaverin, piramidon, penicilin és orvosi gumiarú érkezett a Szovjetunióból.

OLCSÓBB LETT A BRAILLAI TURÓ. Az Aprodacta állami vállalat a brailai turó kilónkénti 280 lejes árát 150 lejre szállította le.

ÖTVEN UJ, EBBEN AZ ÉVBEN VÉGZŐ KISDEDŐVÖNÖT helyeznek el Temesváron. A kisedővönő-képző intézet augusztus 10-én zárja tanévét. A végzeteket az ujonnan megnyitandó kisedővönökben helyezik el.

PAPRIKA HELYETT FESZETT MÁLÉLISZTET hozott forgalomba uzsoraáron a csikszépvízi szövetkezet népellenes vezetője. Szabó István boltkezelő a hamisított paprikát alkalmi árusoktól kilónkénti 250 lejes áron szerezte be és kilónkénti 500 lejes áron adta tovább. A dolgozók leleplezték és szabotázsbrószágot elé juttatták a lelketlen szövetkezeti vezetőt.

LOCSOLÓ VILLAMOS BUKARESTBEN. A bukaresti villamos-társaság munkásai és technikusai május elseje tiszteletére elkészítették az első locsoló villamost. A locsoló villamos a rendes villamos kocsis sebességével halad. Tartályába 15.000 liter víz fér el. Két kilométeres utszakaszt locsol végig.

Tovább tart a meleg, zivatarra hajló idő

A hűvös tengeri légtömegek egy hulláma tegnap kisebb esők kíséretében elérte az Alpok keleti szélét, míg Közép-Európa többi részét továbbra is a meleg, páradús, szubtrópusi légtömegek borítják.

Erdélyben tegnap délután többfelé volt kisebb záporosó, zivatar. Kolozsváron délután 26 fok, este 9 órakor 15 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 758 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
PÉNTEK DÉLIG:

Mérsékelt déli, délnyugati szél, változó felhőzet, többfelé, főleg délután záporosó, zivatar. A meleg tovább tart.

6 VILÁGOSSÁG

Levelezői pályázatunk eredménye

Lapunk szerkesztősége február 1-ével kezdődően kéthónapos levelezői pályázatot írt ki. A pályázat célja az volt, hogy önkéntes levelezői hálózatot kibővítsük és a beküldött levelek közlésével lapunkat fokozottabban a dolgozó nép szolgálatába állíthassuk.

Főfeladatul levelezőink elé ebben az időszakban a tavaszi mezőgazdasági munkálatok előkészítéséről, majd a munkálatok lefolyásáról szóló állandó és rendszeres tudósításban jelöltük meg. De jelentéseket kértünk a falvakon folyó önkéntes ujjáépítési munkálatokról s általában minden olyan tevékenységről, amely a dolgozó nép gazdasági, művelődési és egészségügyi helyzetének megjavítására irányul. Beszámolókat vártunk a Magyar Népi Szövetség, valamint a földmunkás szakszervezetek munkájáról, a dolgozó parasztságnak az állami gazdaságokkal, és az állami mezőgazdasági gép- és traktorállomásokkal kiépülő kapcsolatairól, a kulturotthonok működéséről, az osztályharcról s a reakciók megnyitkozás elleni küzdelemről. Külön hangsúlyoztuk az együttélő népek barátsága és testvérisége elmélyüléséről szóló jelentések fontosságát.

Számbavéve a kéthónapos önkéntes levelezői pályázatot, mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy általánosságban elértük célunkat. Február 1 és március 30 között összesen 135 új önkéntes levelező kapcsolódott be lapunk munkájába. Tulnyomó nagy többségben falusiak. A 135 levelezőtől 244 levelet kaptunk, ami annyit jelent, hogy átlagban naponta több mint négy levelet küldhettünk. A 135 új levelező jelentkezése azt is jelenti, hogy két hónap alatt lapunk 135 új község életével foglalkozhatott. Helyszini jelentés alapján számolható be a dolgozó parasztság harcairól, küzdelmeiről s adhatott példát egyik község-

nek a másik község végzett munkájával. Ez felbecsülhetetlen jelentőségű. Szélesült tehát látókörünk, szélesült a lap hatósugara. S ami minden demokratikus sajtótermék számára a legfontosabb: erősödött kapcsolatunk a széles, dolgozó tömegekkel. Egyszerű dolgozó földművesek, nők, férfiak, ifjak, öregek, tanítók, szervezeti aktivisták keresték fel szerkesztőségünket leveleikkel. E levelek között voltak egyszerűen, naplószerűen megírt beszámolók. Voltak színes, irodalmi eszközökkel megírt levelek, harcos, kemény bírálatot és önbírálatot tartalmazó írások. És akadtak természetesen olyanok is, amelyek részben át kellett dolgoznunk vagy mert késve érkeztek, nem közölhettük.

Levelezőink tehát általában jó munkát végeztek. Amit hibaként említhetünk meg, az elsősorban az, hogy igen sokan megelégedtek egyetlen levél beküldésével, vagy legjobb esetben két hónap alatt kettőt küldöttek.

Szerkesztőségünk alaposan mérlegelve a pályázat eredményét, a levelek számát és minőségét figyelembevéve a következő döntést hozta:

I. díjban részesíti Schönauer József felvinci levelezőnk.

A díj 30 kötet könyv.

II. díjban részesül Csongrádi István brádi levelező. Husz kötet könyv.

III. díjban részesül Tóth Zsigmond érmihályfalvai levelező. Tíz kötet könyv.

IV. díjat kapja Pataki József várfalvi levelező, a Világosság egy évi előfizetését.

V. díjat Daróczi Márton dési levelezőnk kapja, a Világosság félévi előfizetését.

A díjakat postázzuk nyertes levelezőink számára. Hason buzditásul további munkájukhoz.

VILÁGOSSÁG SZERKESZTŐSÉGE

Világosság sport

Sportnapot rendez vasárnap a KESE

KOLOZSVÁR. — Nagyszabású első városok közötti mérkőzését a sportnap megrendezésére készült a RNK Kupáért. A sportnap műsora a KESE. Május 22-én, vasárnap több következő: Gh. Gheorghiu-Dej sport-sportágban rendezt meg egyesületi telepen: Délután 9 órakor női és közösi meghívásos versenyt, mely férfi atlétikai verseny, melyre a nek során a nagydísznódi STM ké-Vasas, Dermata, CFR, Dohánygyár, zilabdacsapatával játsza le a KESE Hadsereg és Sanitas versenyzőit

hívta meg. Nevezni szombat délután 2 óráig a KESE, Molotov-utca 3. alatti helyiségében lehet. — Délután 4 órakor az atlétikai verseny folytatása, utána a Nagydísznódi STM — KESE RNK Kupa kézilabdamerkőzés. — 5 órakor súlyemelő bemutató. — A röplabdapályán 4 órakor KESE—CFR női, 5 órakor KESE —Hadsereg férfi röplabdamerkőzés. — A kosárlabdapályán fél 6 órakor Vasas—Dermata törpemerkőzés, 6 órakor KESE—Vasas férfi kosárlabdamerkőzés. — Délután 10 órakor a Bolyai Egyetem bölcsészeti karának (volt Marianum) udvarán KESE —Vasas ökölvívómerkőzés.

Fiatal játékosokból összeállított csapat képviseli Kolozsvárt a Petrozsény elleni mérkőzésen

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári labdarúgó alkerület úgy döntött, hogy a vasárnapi Kolozsvár—Petrozsény Városok-Kupa mérkőzésre „megfiatalítja” Kolozsvár csapatát. A kupa kiírásakor az volt a gondolat, hogy ezen a tornán nem a befutott játékosok képviseljék az egyes kerületeket, hanem azok a játékosok, akik alsóbb osztályú csapatokban játszanak. Kolozsvár csapatát a következőképpen állították össze a vasárnapi petrozsényi visszavágó mérkőzésre: Caraburo (Hadsereg) — Bokor (CFR), Traian Vasile (Hadsereg) — Vakarcos (Hadsereg), Kalló (Dermata), Dumitras (KESE) — Bojtos (Dermata), Fábíán (Dinamo), Dobay (Textila), Roman, Ioanovici (KESE). Tartalékok: Noé, Binder, Kurkó (Dinamo).

Az ifjúsági csapat a következő összeállításban utazik Gyulafehérvárra: Chiosean — Nagy, Balogh — Kécskei, Kürti, Raab — Székely, Szabó, Kirkósa, Kozma, Sabau. Tartalékok: Görög, Mátyás, Joanicsek.

A Herbák János-művek vasárnap délután fél 4 órakor tartja meg üzemi bajnokságainak megnyitóját mely a múlt vasárnap a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt. A Herbák János-művek dolgozói 12 sportág keretében küzdenek meg az üzemi bajnokságokért.

Paneth Reiter, Magyar és Kolozsvári Sári, a KKASE asztali teniszesei, vasárnap Basztercén tartanak bemutatót.

Nemzetközi atlétikai versenyt rendez a Csepeli MTK május 29-én Budapesten, melyre a hét legjobb román atlétát is meghívták. Ezek a következők: Moina, Lupsa, Sötér, Dragomir Zeno, Talmaciu, Ernst Lujza és Treball Edit. Zatopekkel az élén, a legjobb csehszlovák és lengyel atléták is meghívást kaptak a

Kapásból:

Bukarest válogatott kosárlabda csapata nehéz küzdelem után 41:10 (25:14) arányban győzött Varsó csapata ellen. Varsó csapata ma Marosvásárhelyen szerepel.

Magyarország 4:1 arányban győzött Belgium ellen a Davis Kupa mérkőzések során. Magyarország legközelebbi ellenfele Svájc lesz, amely jóval gyengébb játékerőt képvisel, mint Beilgum. Ha ezt a mérkőzést is megnyeri, akkor Csehszlovákiával találkozik az európai zóna döntőben.

A CFR-barátok ma este fél 8 órakor a Szabadság-térj káftin helyiségében értekezletet tartanak.

Bukarestbe látogatnak a világhírű magyar céllövők

BUKAREST. — A nemzetközi sporttalálkozók folytatásaképpen Magyarország céllövői látogatnak el fővárosunkba, ahol a RNK válogatott csapatával mérkőznek. A magyar csapatban három világbajnok, illetve világrekorder is szerepel. Takács Károly olimpiai bajnok, Balogh Ambrus, Berzsényi Ralf és Börzsönyi Lajos, a világ legjobb céllövői közé tartoznak és így minden valószínűség szerint meg is szerzik Magyarországot számára a győzelmet. A többnapos verseny május 22-én kezdődik és 27-ig tart.

Ha nyerni akar a „LOTO”-n, N. erőszámok kaphatók: „Economia 3” sorsjegytárában Széchenyi-tér 20.

Veszünk

felvágott részére, lehetőleg dróthálós, zárt vitrineket, székeket és kitűnő állapotban levő jég szekrényeket

„Someșul”

ÁLLAMI KERESKEDELMI TÁRSASÁG
Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 5.

HÁZASSÁG. Sólyom Anna Mária tanítónő és Réthly Ferenc tanár Nagyváradon házasságot kötöttek.
TIZÉVES TALÁLKOZÓ. Felkértem azon volt osztálytársaimat, akik 1933-39-ben végeztek a kolozsvári állami fiukereskedelmi liceum magyar tagozatán, hogy a június 4-én megtartandó találkozóán jelenjenek meg. Dr. Szász Zoltán, Kolozsvár, Piata Mihai Vitezzul 22-23.

Kiállta a próbát a Centrofarm!

Itt vagyunk a kolozsvári Centrofarm (állami gyógyszerelőző) hatalmas helyiségekben. Tizenegy megye állami és magángyógyterápiája kapja innen a gyógyszereket. A Centrofarm terjeszkedik, nyomul előre és már a szomszédos üzleteliségeket is átvette.

A könyvkereskedés átmege a másik oldalra és az ottani nagytermekben is, emberek gyógyítására szolgáló, vagy betegségeket megelőző gyógyszerek lesznek. A polcok roskadásig telve vannak. Tegnap: 11 láda érkezett. Ma: 9. Egy részük: a sürgős, romlandó; azt repülőgépen hozták. A munkások szerető kézzel bontogatták. Milyen gyógyszerek vannak? Majdnem minden. Az ember egy kezén megszámlálhatja azt a pár specialitást és kámiai anyagot, ami — még — nincsen.

Az angolok — 20 évvel ezelőtt — veszedelmes betegség volt. Sok gyermek zsenge korban pusztult el valamilyen következményes betegségében. Mások: szülőkellék, puposak lettek tőle, a szűkmedencéjű, angolkróros asszony nem volt képes világra hozni gyermekét... Így volt ez valamikor, de — a Román Népköztársaságban — nem így lesz. A Centrofarm polcain százával, ezrével sorakozik az olcsó, nat négy száz és hatszáz ezer egység D-Vitamin injekció. Egyetlen injekció hatása olyan erős, hogy a gyermeket az egész téli, nap nélküli időnyben megóvja az angolkóról. A lurkó vagy a kisleány pirospozsgásra hívják tőle.

24 ÓRA ALATT ELINTÉZNEK MINDEN RENDELEST

A polcokon ott látható a sok hormon, petefészkek, sárgatest C és B-vitamin tabletták és injekció. Nemrég még nem lehetett kapni papaverint. Ma az egész nyári időnyre van bőven. Mit írjunk még? Van lanolin, novokain, széntabletta, különféle szulfamidok, aspirin, veropiron, szirupok.

A forgalom a teremben óriási, a tempó szédítő, versenyszerű. Május 13-án, tehát egyetlen napon, Szatmár, Erdőszentgyörgy, Felsővisó, Máramarosziget, Zilah, Vaskó, Margitta, Szalonta, Tasnád, Bethlen, Gyulafehérvár, Kolozsvár gyógyszerárúházaiból összesen 13 millió 800 ezer lej értékű megrendelés érkezett. Minden beérkezett rendelést 24 óra alatt elintézik. A Centrofarm kipróbált embereinek szakértelmére s a posta megjavult szolgálatára jellemző, hogy öt hét alatt a sokszáz megrendelésből egyetlen egy reklamáció futott be. Az egyik küldeményben eltörtött egy árva formalin üveg. Ennyi volt az egész...

VAN ELEG GYÓGYSZER!

A Centrofarm négyhetes fennállása alatt fényesen kiállt minden próbát. Ugyanezt az öröndetes ténytet tapasztalhatjuk a gyógyszerterápiák látogatása alkalmával. Az államosítás első hetében, a közönség megrohanta a patikákat. Volt, aki „angrónban” vásárolta kedvenc gyógyszerét... Ma már a halmo-

zárnak ez az egészségtelen tünetek elmúlt. Gyógyszer van elég és mindig akkor, amikor éppen kell... — Hogy állunk a kuruzslással? — kérdejük a volt Hygea gyógyosztár ősz vezetőjét.

— Sehoggy — feleli nevetve. — Eleinte még éjjel is felkeltették az embert azzal a kéréssel, hogy ezt, vagy azt a kelést „nyomjuk ki”. Lassan azonban kezdik megszokni, hogy a gyógyszerésznek a gyógykezeléshez semmi köze nincsen.

— Mi történt a gyógyszerészekkel?

— Legnagyobb részük máris elhelyezkedett. Egy részük elhelyezése most van folyamatban. Csupán egy pár egészen kimondott és javíthatatlan reakciós nem érdemli meg a kenyeret... Végeredményben: ezelőtt egy csomó, magát „tu-

lajdonosnak” nevező, patikus állandó anyaggal küzdött és elszegélyző, pontfőzty, fix fizetés miből fizeti ki a házbért, villanyt,

Ki kell küszöbölni a szervezési hiányosságokat!

Ugyanakkor, amikor a gyógyszer-ellátás pozitív oldalairól beszélünk, meg kell emlékezzünk néhány hiányosságról is. Nincs karlsburgi só, nincs hársfatea és nincs kamillatea. Miért nincsen? Talán mindezek külföldről jönnek be, esetleg a zsaroló Marshall-országok területeiről? Nem, szó sincs róla! A hársfatea kinn terem a kolozsvári sétatéren, a kamillateát a Kétvízközből is össze lehet szedni, legalább egy vagonnal. Karlsburgi sót a nagyváradi volt Vesta gyár olyan tömegben gyárt, hogy könnyűszerrel ellátja

gészszámát, adót... Ma: ezek boldogan élvezik az állami állás, betegsegélyző, pontfőzty, fix fizetés előnyeit...

vele az egész országot. Hát akkor miért nem lehet e gyógyszereket kapni? Ezen a területen még — főleg szervezési — hiányosságok vannak.

A kolozsvári Centrofarm, amely tíz megye gyógyosztárát látja el, csupán fölítja a bukaresti központnak. Hiába terem a kolozsvári sétatéren hársfa és kamilla, a hiába van szirup a kolozsvári Símorgán gyárban, a Centrofarm a Kolozsváron gyártott gyógyszereket is a bukaresti Centrofarmon keresztül kapja... Nem lehetne itt a bürokrá-

cián, enyhíteni és — például — ma a kolozsvári Centrofarmnak több önállóságot adni?

Miért kell előbb Bukarestbe szállítani a Kolozsváron gyártott gyógyszereket, hogy aztán Bukaresten keresztül visszaküldjék Kolozsvárra? Itt nemcsak a furvardijról, hanem késedelmről, a feleslegesen befektetett munkáról is szó van és arról, hogy a sok ide-oda szállítás sok esetben nem használ a gyógyszereknek...

Mindezek kicsiny hiányosságok, melyeken könnyen lehet segíteni. Egészen véve, mérlegként felállíthatjuk azt, hogy a gyógyszerellátás területén megszűnt az anarchia, hiány és drágaság, ami előtört volt. A gyógyszerek elég tekintélyes részét kifogástalan mennyiségben és minőségben ma már hazai gyógyosztárak szolgáltatják. A fejlődés ezen a területen biztató és bámulatos. S bátran mondhatjuk, hogy ez az állapot ma már nem pillanatnyi és felvillanó, hanem tartós és állandó. SZILÁGYI ANDRÁS

Sok a bombasérült épület —

nehéz a lakáskérdés megoldása Szatmáron

A tömeges igénylések miatt új munkarendszert vezettek be a Lakáshivatalnál

SZATMÁR (Tudósítónk jelenti) — A szatmári Lakáshivatal, amelyet Farcas Joan volt vasuti munkás vezet, megalakulása óta igen nagy munkát fejt ki a lakások igazságos elrendezése érdekében. Szatmáron különleges nehézségek adódtak a lakáskérdésben, mivel az északerdélyi városok közül Szatmár sinylette meg a legjobban a fasizmus által mesterségesen kirobbantott második világháború szörnyű pusztításait. A bombázás következtében egész városnegyedek dőltek romba. A bombasérült épületek tulajdonosainak egyrésze a deportálásban

elpusztult, a helyükbe kinevezett gondnokok közül igen sok elhagyta a várost, úgy, hogy még ma — négy évvel a háború befejezése után is — csaknem minden utcában több megrepedezett falu, bombaszilánkoktól átlukogatott épület található. Szatmáron csak az építkezések megindulása hozhat majd gyökeres javulást a lakáskérdésben. Ebben az irányban már megtörténtek a szükséges lépések s a város vezetősége kimutatást terjesztett a belügyminisztérium elé, azokról az épületekről, amelyek több-kevesebb költséggel rendezhetőek.

A „CSALÁDI HÁZAK” VÁROSA

Egy másik körülmény, amely a Lakáshivatal munkája elé nehézségeket gördít az, hogy Szatmáron igen sok az úgynevezett „családi ház”, amely ha több lakostályból áll is, igen nehezen osztható meg, mivel mindössze egy bejárata van s ilyenformán a Lakáshivatal által kiutalt lakrészekbe és szobákba csak úgy lehet beköltözni, ha előbb megfelelő átalakítást végeztenek az épületekben. Mindezen nehézségek ellenére is március 10 óta — amióta a Lakáshivatal megkezdte működését — többszáz szatmári dolgozó jutott egy-két szobás, valamint egy-egy szobából álló lakáshoz.

FELSZÁMOLJÁK A „ZUG-LAKÁSOKAT”

Igen megnehezíti a termelésben résztvevő dolgozók lakáshoz jutását egyes tőkés háztulajdo-

nosok és gondnokok magatartása. Amíg ugyanis az üzemek dolgozóinak egészségtelen, nedves helyiségekben sinylették meg a múlt átkos lakásrendszerét, ezek az urak négy-öt szobás, minden kényelemmel ellátott lakosztályokban laknak. A lakásösszeírás során pontos kimutatás készült a tulajdonokban levő minden egyes helyiségről s kiigénylés szempontjából nyilvántartásba vették a feleslegesnek minősített szobákat. Igen ám, de az összeírás és a Lakáshivatal működésének megkezdése között csaknem három hónap telt el s nagyon sok olyan háztulajdonos akadt, aki időközben két-három helyiséget egy nagyobb szobává alakított át s egyes szobáiban éléskamrát, raklást rendezett be, hogy ezzel kijátssza a Lakáshivatal rendelkezéseit. Az egész

város területén szigorú ellenőrzés indult most meg ezek ellen s máris több olyan háztulajdonos ellen folyik szabotázis-eljárás, akikről kiderült, hogy „zug“-lakásokat rendeztek be.

ÚJ MUNKARENDSZER

bevezetése vált szükségessé a tömeges lakásigénylések miatt. Van olyan nap, hogy 80—100 kérelem is befut a lakáshivatalhoz, amely a nagy lakáshiány és a szükséges ellenőrzések miatt kénytelen volt változtatást eszközölni az eddigi munkarendszerben. Így mostantól

kezdve csak háromszor egy héten, kedden, pénteken és szombaton fogadnak el a felektől lakásigénylési kérelmeket s csakis alapos megindokolt esetekben, természetesen elsősorban a termelésben aktívan résztvevő dolgozó részére utalnak ki lakást. A Lakáshivatal túl van halmozva munkával. A nehézségek ellenére is igyekszik lehetőleg minden jogosult kérelmet elintézni, de jó munkát csak úgy végezhet, ha a közönség is megértőbb lesz és több türelmet, fegyelmelzetséget fog tanusítani.

Megkezdtek munkájukat

a MNSz kolozsvári kerületi előkészítő ötösbizottságok

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetei megkezdették szervezési munkálataikat. A munkálatokat a kerületekben ötös-bizottságok végzik. A tervszerűen megindult szervezői munka nyomán az elmúlt hét folyamán valamennyi kerület aktivistái értekezletet tartottak és feldolgozták az átszervezéssel kapcsolatos munkákat.

Az alábbiakban közöljük az egyes kerületek ötös-bizottságai tagjainak névsorát: az első körületben Lajosfalvi István a bizottság felelőse, Kovács Béla szervező, Amirási Aladár dr. kultur-, Székely Lipótné káder-, Nagy Zoltán adminisztrációs felelős.

A második körületben az ötös-bizottság tagjai: Varga Gyula vezetésével Fülöp szervező, Rozsnyai János káder-, Rácz Józsefné közművelődési-, Miklós István adminisztrációs felelős.

A harmadik körület átszervezési munkálatait Tyukodi János vezetésével Esztergár Márton adminisztrációs-, Fojt Frigyes szervező-, Lukács Mihály a háztáti földművesek-, Szucsvali József káder-, Murosan Sándor közművelődési felelősök vezetik. Itt jegyezzük meg, hogy a harmadik körület az átszervezés során a régi háztáti és a Pap-utcai III. kerületek képezik.

A negyedik körületben az átszervezési munkálatokat Hegedüs Sándor felelős vezetésével Benkő Géza szervező-, Len János közművelődési-, Kun Mária adminisztrációs-, Szalkai István káderfelelősök vezetik és irányítják.

A volt központi városi szervezet V. és VI. kerületét egyesítették és ennek újjászervezési munkálatait Vajda Lajos felelős irányításával Péter Lajos szervező-, Csoma Károly közművelődési-, Csucsal Károly káder-, Szele Márton adminisztrációs felelősök végzik.

Az ötös-bizottságok előkészítik a tagokat a május hó végén, vagy június hó elején tartandó vezetőségválasztó közgyűlésekre. Egyben számbavesszük a körület tagjait és mozgósítják a szervezői élet szempontjából jelentős munkába való bekapcsolódásra Ennek során az utcafelelősök hálózatát is kiépítik

Library Club SLOVA

A 44. IK. SORSJÁTÉK 3. IK. OSZTÁLYANAK NYEREMÉNY-TERVEZETE

Nyermény	Létszám	Összes érték
1	1	1.000.000
1	1	900.000
1	1	800.000
1	1	700.000
1	1	600.000
1	1	500.000
1	1	400.000
1	1	300.000
1	1	200.000
1	1	100.000
5	80.000	400.000
10	70.000	700.000
15	60.000	900.000
20	50.000	1.000.000
30	40.000	1.200.000
40	30.000	1.200.000
100	20.000	2.000.000
170	15.000	2.550.000
2100	4.000	8.400.000
2500 nyer.		23.850.000

Huzás május 25-én és május 26-án

LOTERIA DE STAT

Családi házat,
telket, gyümölcsöst, örökklakást akar előnyösen venni vagy eladni, forduljon bizalommal „VULKÁN” Irodához Molotov-utca 24.

Poloskairtást
ajló, ablak leragasztása nélkül, három óra alatt, biztos eredménnyel elvégzi
ATOX
Erdéklődők címét felvevni SLOVA, Szabadág-tér

